

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2019. június 6.*

„Előzetes döntéshozatal – A szociális biztonsági rendszerek koordinálása – Migráns munkavállalók – 883/2004/EK rendelet – Átmeneti rendelkezések – A 87. cikk (8) bekezdése – 1408/71/EGK rendelet – A 14c. cikk b) pontja – Olyan munkavállaló, aki munkavállalóként és önálló vállalkozóként különböző tagállamokban végez tevékenységet – Az egyetlen nemzeti szabályozás alkalmazásának elvétől való eltérések – Kettős biztosítási tagság – Kérelem benyújtása az iránt, hogy az érintett a 883/2004 rendelet értelmében alkalmazandó jogszabályok hatálya alá tartozzon”

A C-33/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a cour du travail de Liège (liège-i munkaügyi fellebbviteli bíróság, Belgium) a Bírósághoz 2018. január 18-án érkezett, 2017. december 21-i határozatával terjesztett elő a

V

és

az **Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti)**,

a **Securex Integrity ASBL** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: C. Toader, tanácselnök, A. Rosas (előadó) és L. Bay Larsen, bírák,

főtanácsnok: G. Pitruzzella,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. december 5-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a belga kormány képviseletében M. Jacobs és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: S. Rodrigues avocat,
- az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és M. Van Hoof, meghatalmazotti minőségben
- V, személyesen,

a főtanácsnok indítványának a 2019. február 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: francia.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2009. L 284., 43. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o., a továbbiakban: 883/2004 rendelet) 87. cikke (8) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a V és az Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (önálló vállalkozók társadalombiztosítási intézete [Inasti], Belgium), valamint a Securex Integrity ASBL (a továbbiakban: Securex) között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya az, hogy V a belga szociális jogszabályok hatálya alá tartozik-e.

Jogi háttér

Az 1408/71 rendelet

- 3 Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 1. o.) módosított és naprakésszé tett, a legutóbb a 2008. június 17-i 592/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2008. L 177., 1. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) II. címében foglalt 14c. cikkének b) pontjában így rendelkezett:

„Az a személy, aki egyidejűleg egy tagállam területén munkavállalóként és egy másik tagállam területén önálló vállalkozóként tevékenykedik, az alábbi jogszabályok hatálya alá tartozik:

[...]

a VII. mellékletben említett esetekben:

- Azon tagállam jogszabályainak a hatálya alatt áll, amelynek területén munkavállalói tevékenységet végez, e jogszabályokat a 14. cikk 2. vagy 3. pontjának megfelelően meghatározva, amennyiben a személy ilyen tevékenységet két vagy több tagállam területén végez

és

- azon tagállam jogszabályainak a hatálya alatt áll, amelynek területén önálló vállalkozói tevékenységet végez, e jogszabályokat a 14a. cikk 2., 3 vagy 4. pontjának megfelelően meghatározva, amennyiben a személy ilyen tevékenységet két vagy több tagállam területén végez.”

- 4 E rendelet VII. mellékletének 1. pontja felsorolja azokat az eseteket, amikor egy személy egyidejűleg két tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik az említett rendelet 14c. cikkének b) pontjának megfelelően. Ezen esetek sorában szerepel e melléklet 1. pontjában az, amikor az érintettek „valamely önálló vállalkozói tevékenységet Belgiumban végeznek és valamely munkavállalói tevékenységet egy másik tagállamban”.
- 5 Az 1408/71 rendeletet a 883/2004 rendelet eredeti változata hatályon kívül helyezte és felváltotta 2010. május 1-jei hatállyal, amely időpontban e rendelet alkalmazandóvá vált.

A 883/2004 rendelet

- 6 A 883/2004 rendelet (4) preambulumbekkezdése kimondja, hogy tiszteletben kell tartani a nemzeti szociális biztonsági jogszabályok különleges sajátosságait, és csak koordinációs rendszert kell létrehozni.

- 7 E rendelet (45) preambulumbekkezdése értelmében:

„Mivel a tervezett intézkedés céljait, nevezetesen a személyek szabad mozgására vonatkozó jog hatékony gyakorlását biztosító koordinációs intézkedéseket a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme és hatásai miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az arányosság elvének megfelelően, amint azt az említett cikk meghatározza, ez a rendelet nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket”.

- 8 Az említett rendelet 11. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandók. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni”.

- 9 Ugyanezen rendelet 13. cikke (3) bekezdése így szól:

„Az a személy, aki különböző tagállamokban szokásosan munkavállalóként és önálló vállalkozóként végez tevékenységet, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyben a tevékenységet munkavállalóként végzi, illetve ha az ilyen tevékenységet két vagy több tagállamban végzi, akkor az (1) bekezdésnek megfelelően meghatározott jogszabályok hatálya alá tartozik”.

- 10 A 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdése így rendelkezik:

„Ha egy személy e rendelet következtében az [1408/71] rendelet II. címével összhangban megállapítottól eltérő tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, azokat a jogszabályokat kell alkalmazni, amíg az adott helyzet változatlan marad, de legfeljebb az e rendelet alkalmazásának napjától számított tíz évig, kivéve ha az érintett személy kérelmezi, hogy az e rendelet alapján alkalmazandó jogszabályok hatálya alá tartozzon. A kérelmet attól a naptól számított három hónapon belül kell benyújtani, hogy ezt a rendeletet alkalmazzák annak a tagállamnak az illetékes intézményére, amelynek jogszabályai e rendelet alapján alkalmazandók, ha az érintett személynek az említett tagállam jogszabályai alá kell tartoznia e rendelet alkalmazásának napjától. Ha a kérelmet a kijelölt határidőn túl nyújtják be, a változás az alkalmazandó jogszabályok tekintetében a következő hónap első napján történik meg”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 11 V a brüsszeli ügyvédi kamaránál (Belgium) bejegyzett ügyvédként dolgozott 1980 szeptemberétől 2007 szeptember 30-ig. Ebben az időszakban felvették az Inastiba, és belépett a Securex belga társadalombiztosítási pénztárba.
- 12 2007. szeptember 30-án V kérte ügyvédi kamarai tagságának megszüntetését, következésképpen kilépett a Securexből. Ugyanazon a napon megindították a V-t alkalmazó ügyvédi iroda felszámolását, és V-t kinevezték az iroda felszámolójának.
- 13 2007. október 1. óta V jogi igazgatóként dolgozik egy luxemburgi székhelyű társaságnál, és munkavállalóként a luxemburgi szociális biztonsági rendszer hatálya alá tartozik.

- 14 2010. június 11-én az Inasti V-től a felszámolói megbízatásával kapcsolatos felvilágosítást kért. 2010. június 24-i levelében V azt a választ adta, hogy felszámolóként a felszámolás alatt álló ügyvédi iroda által részére folyósított díj alapján ő nem tekinthető önálló vállalkozóhoz hasonlóknak, és nem is rendelkezik önálló vállalkozói társadalombiztosítási jogállással.
- 15 2013. december 11-én az Inasti értesítette a Securexet a V 2008–2010-es bevételére vonatkozó rendezési határozatáról. 2013. december 23-án a Securex jelezte V-nek, hogy az Inasti által szolgáltatott információk fényében őt úgy kell tekinteni, hogy 2007. október 1. óta kiegészítő jelleggel a belga társadalombiztosítás alá tartozik mint önálló vállalkozó, következésképpen a 2007 negyedik negyedéve és 2013 negyedik negyedéve közötti időszakra járulék és emelés címén 35 198,42 euró összeget kell fizetnie a Securexnek.
- 16 2014. március 12-én V keresetet indított a tribunal du travail de Liège (liège-i munkaügyi fellebbviteli bíróság, Belgium) előtt, vitatva egyrészt azt, hogy ő a belga szociális biztonsági rendszer alá tartozna kiegészítő címen mint önálló vállalkozó, másrészt a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó, Securex által kiállított fizetési meghagyást.
- 17 E kereset benyújtását követően V küldött a Securex részére egy, a felszámolói megbízatásának ingyenességére vonatkozó nyilatkozatot, amelyhez csatolta az alapügyben szereplő ügyvédi iroda egyéni munkatársainak 2014. február 24-i üléséről készült jegyzőkönyvet, amelyben megállapítást nyert többek között az, hogy V felszámolói megbízatását 2010. január 1. óta ingyenesen gyakorolja, és e helyzet fenn fog állni a felszámolás befejezéséig. Ezzel egyidejűleg V kérte a Securexet, hogy ezen ülés időpontjától kezdődően szüntesse meg belga társadalombiztosítási tagságát.
- 18 2016. augusztus 17-én a tribunal du travail de Liège (liège-i munkaügyi fellebbviteli bíróság), noha elismerte, hogy az alapügy tárgyát képező társadalombiztosítási járulékokra számított törvényes kamatok nem fizetendők a 2011 októbere és 2013 szeptembere közötti időszakra, V keresetét mint megalapozatlant elutasította.
- 19 V 2016. szeptember 22-én ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bíróság előtt, amelyben többek között arra való hivatkozással kérte az említett ítélet megváltoztatását, hogy a 883/2004 rendeletre tekintettel az Inasti és a Securex nem követelheti az alapügy tárgyát képező járulékok kifizetését.
- 20 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy V 2007. szeptember 30. óta, amely időpontban beszüntette ügyvédi tevékenységét, már nem tartozott a belga szociális biztonsági rendszer alá. A kérdést előterjesztő bíróságban felmerül tehát, hogy V-nek, aki a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjában kizárólag a luxemburgi szociális biztonsági rendszer alá tartozott, mindazonáltal kifejezett kérelmet kell-e előterjesztenie a 883/2004 rendelet 87. cikke (8) bekezdésének megfelelő három hónapos határidőn belül ahhoz, hogy e rendelet alkalmazható legyen a tekintetében.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság hozzáteszi, hogy az Európai Unióban, az Európai Gazdasági Térségben és Svájcban alkalmazandó jogszabályokról a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó igazgatási bizottság által kidolgozott gyakorlati útmutató szerint a 883/2004 rendelet 87. cikke (8) bekezdése alkalmazásának első feltétele az, hogy valamely személy e rendelet következtében az 1408/71 rendelettel összhangban „megállapítottól” eltérő tagállam jogának a hatálya alá tartozzon. E bíróság szerint ez az útmutató arra látszik utalni, hogy e rendelkezés alkalmazásának az a feltétele, hogy 2010. május 1-jén, azaz az 1408/71 rendelet hatályon kívül helyezésének és a 883/2004 alkalmazásának időpontjában az érintett személy ténylegesen az 1408/71 rendelet szerint illetékes tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott. E feltételt ugyanakkor nem említi kifejezetten a 883/2004 rendelet 87. cikke (8) bekezdésének a szövege, ami nehézséget vet fel a rendelkezés értelmezésével kapcsolatban.

22 E körülmények között a cour du travail de Liège (liège-i munkaügyi fellebbviteli bíróság, Belgium) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [883/2004 rendelet] 87. cikkének (8) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy annak a személynek, aki 2010. május 1-jét megelőzően kezdett munkavállalói tevékenységet végezni [Luxemburgban] és önálló vállalkozói tevékenységet végezni Belgiumban, kifejezett kérelmet kell előterjesztenie annak érdekében, hogy a [883/2004 rendelet] alapján alkalmazandó jogszabály hatálya alá tartozzon, még akkor is, ha 2010. május 1. előtt nem volt semmilyen társadalombiztosítási jogviszonya Belgiumban, és az önálló vállalkozók társadalombiztosítási jogállására vonatkozó belga jogszabályok hatálya alá – a 2010. május 1-jén kezdődő három hónapos határidő lejártát követően – csak visszaható hatállyal tartozott?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén a [883/2004 rendelet] 87. cikkének (8) bekezdése szerinti, a fenti körülmények között benyújtott kérelem maga után vonja-e az illetékes tagállam jogszabályainak a [883/2004 rendelet] alapján 2010. május 1-jére visszaható hatállyal történő alkalmazását?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

23 A Belga Királyság észrevételeiben előadta, hogy a kérdést előterjesztő bíróság elemzése azon téves ténybeli előfeltevésen alapul, amely szerint V 2010. május 1-jén, a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjában, nem tartozott Belgiumban semmilyen társadalombiztosítási rendszer alá. E tagállam szerint V 2007. szeptember 30-át követően megszakítás nélkül a belga szociális biztonsági rendszer alá tartozott felszámolói tevékenysége folytán.

24 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tehát tisztán hipotetikus problémát vetnek fel, amelyre nincs szükség az alapjogvita megoldásához, e kérdések következésképpen elfogadhatatlanok.

25 Meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság által eljárási szabályzatának 101. cikkével összhangban hozzá intézett felvilágosításkérésre válaszul pontosította, hogy a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjában V-t lehetett úgy tekinteni, hogy felszámolói tevékenysége címén a belga jogszabályok hatálya alá tartozik mint önálló vállalkozó munkavállaló.

26 Így, figyelemmel a kérdést előterjesztő bíróság válaszában nyújtott pontosításokra, a belga kormány kijelentette a Bíróság előtti tárgyaláson, hogy immár nem kíván az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlanságára hivatkozni.

27 Mindenesetre emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ha a nemzeti bíróságok által feltett kérdések uniós jogi rendelkezések értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles a kérelemről határozni, kivéve ha nyilvánvaló, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem valójában arra irányul, hogy fiktív jogvita kapcsán döntsön, illetve általános vagy hipotetikus természetű kérdésben nyilvánítson véleményt, ha az uniós jog értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi körülmények ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdésekre hasznos választ adhasson (2010. december 7-i VEBIC ítélet, C-439/08, EU:C:2010:739, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 28 A jelen ügyben, amint azt a főtanácsnok kiemelte indítványának 25. pontjában, a Bíróság előtt benyújtott ügyiratokból egyértelműen kitűnik, hogy mindenképpen bizonyos hatással van az alapjogvita rendezésére az a kérdés, hogy 2010. május 1. előtt V köteles volt-e, vagy sem, a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdése szerinti kérelmet előterjeszteni annak érdekében, hogy kizárólag az e rendelet alapján meghatározott jogszabályok, nevezetesen a luxemburgi jogszabályok hatálya alá tartozzon, továbbá az a kérdés, hogy igenlő válasz esetén milyen következményekkel jár egy ilyen kérelemnek több évvel a fenti időpont után történő benyújtása. Az ezekre a kérdésekre adott válasz ugyanis közvetlen hatással van arra, hogy a belga hatóságok hány évre követelhetik a V által esetlegesen megfizetendő járulékok megfizetését.
- 29 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 30 A kérdést előterjesztő bíróság által a Bíróság felvilágosításkérése nyomán nyújtott pontosításokra tekintettel meg kell állapítani, hogy első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy annak a személynek, aki e rendelet alkalmazásának időpontjában munkavállalói tevékenységet folytatott valamely tagállamban és önálló vállalkozói tevékenységet egy másik tagállamban, tehát egyidejűleg mindkét tagállam szociális biztonságra vonatkozó jogszabályainak hatálya alá tartozott az 1408/71 rendelet II. címének megfelelően, kifejezett kérelmet kellett előterjesztenie annak érdekében, hogy a 883/2004 rendelet alapján alkalmazandó jogszabályok hatálya alá tartozzon.
- 31 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdése akként rendelkezik olyan személy javára, aki e rendelet következtében az 1408/71 rendelet II. címével összhangban megállapítottól eltérő tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, hogy a 883/2004 alkalmazásának időpontját követően továbbra is e jogszabályokat kell alkalmazni, amíg az általa hivatkozott helyzet változatlan marad.
- 32 Ekként e rendelkezés először is azzal a feltétellel alkalmazható, hogy az alkalmazandó jogszabályok az 1408/71 rendelet II. címének hatálya alá tartoznak, másodszor azzal a feltétellel, hogy az adott helyzet változatlan maradt (2013. április 11-i Jeltés és társai ítélet, C-443/11, EU:C:2013:224, 50. pont).
- 33 Ami a két feltétel közül az elsőt illeti, nem vitatott, hogy a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjában V helyzete az 1408/71 rendelet II. címében foglalt 14d. cikkének b) pontja alá tartozott. Meg kell állapítani mindazonáltal, hogy a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdése nem szabályozza kifejezetten azokat a helyzeteket, mint amelyeket az 1408/71 rendelet 14d. cikkének b) pontja említ, amelyekben két tagállam szociális biztonsági jogszabályai egyidejűleg alkalmazandók, és a 883/2004 rendelet következtében a két tagállam jogszabályai közül csak az egyik marad alkalmazandó.
- 34 Felmerül tehát az a kérdés, hogy ez a körülmény akadályozza-e, hogy egy V helyzetéhez hasonló helyzetben lévő személy a 883/2004 rendelet 87. cikke (8) bekezdésének hatálya alá tartozzon.
- 35 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2018. március 21-i Klein Schiphorst ítélet, C-551/16, EU:C:2018:200, 34. pont).
- 36 Ami megfogalmazását illeti, a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdése, amely átmeneti intézkedés, olyan személy helyzetére vonatkozik, aki a 883/2004 rendelet következtében „az [1408/71 rendelet] II. címével összhangban megállapítottól eltérő tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik”.

- 37 E rendelkezés szövegéből tehát úgy tűnik, hogy, amennyiben az „eltérő” jelző a „[tag]állam” szóra vonatkozik, az uniós jogalkotó az olyan helyzetet szabályozta, amikor valamely tagállam jogszabályainak alkalmazása egy másik tagállam jogszabályai alkalmazásának helyébe lép.
- 38 Tehát a 883/2004 rendelet 87. cikke (8) bekezdésének szó szerinti értelmezése szerint e rendelkezés első tagmondata kizárólag olyan helyzetekre vonatkozik, amikor a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjától kezdve valamely személy egy másik tagállam jogszabályai alá tartozik, mint amelynek jogszabályai alá korábban tartozott.
- 39 Ezzel szemben egy olyan személy, aki tekintetében az 1408/71 rendelet alkalmazásának időszaka alatt egyidejűleg két tagállam jogszabályai voltak alkalmazandók, a 883/2004 rendelet értelmében egyrészt továbbra is e két tagállam egyike jogszabályainak hatálya alá tartozik, másrészt helyzete kizárólag annak folytán változik meg, hogy a másik tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatók a tekintetében.
- 40 Ami azt a szöveggörnyezetet illeti, amelybe a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdése illeszkedik, meg kell jegyezni, hogy e rendelet 14d. cikkét az 1408/71 rendeletnek az önálló vállalkozókra történő kiterjesztése során azért iktatták be, hogy kivételt írjon elő az egyetlen alkalmazandó szabályozásra vonatkozó szabály alól olyan esetben, ha egy személy egyidejűleg önálló vállalkozói tevékenységet folytat valamely tagállam területén és munkavállalói tevékenységet egy másik tagállam területén. Az 1408/71 rendelet VII. mellékletében említett esetekben e személy ekkor mindkét tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott.
- 41 Amint azt a Bíróság már kimondta, a 883/2004 rendelet (4) és (45) preambulumbekkezdése szerint e rendelet célja a tagállamokban alkalmazott szociális biztonsági rendszerek összehangolása a személyek szabad mozgása hatékony gyakorlásának a biztosítása érdekében. E rendelet modernizálta és egyszerűsítette az 1408/71 rendeletben foglalt szabályokat, miközben megőrizte az utóbbi rendelet célját (lásd ebben az értelemben: 2018. március 21-i Klein Schiphorst ítélet, C-551/16, EU:C:2018:200, 31. pont).
- 42 A 883/2004 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése újból meghatározza az egyetlen alkalmazandó szabályozás elvét, amely szerint a rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandók. Ugyanezen elv tehát azt a célt szolgálja, hogy megszüntesse az Unión belül mozgó munkavállalók és önálló vállalkozók esetén az alkalmazandó jogszabályok részleges vagy teljes halmozódásából eredő egyenlőtlen bánásmódot (lásd ebben az értelemben: 2006. március 9-i Piatkowski ítélet, C-493/04, EU:C:2006:167, 21. pont).
- 43 Az egyetlen szabályozás alkalmazására vonatkozó elvnek megfelelően a 883/2004 rendelet 13. cikkének (3) bekezdése azt írja elő, hogy az a személy, aki valamely tagállamban munkavállalóként, egy másik tagállamban pedig önálló vállalkozóként végez tevékenységet, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyben a tevékenységet munkavállalóként végzi.
- 44 Egyébiránt meg kell állapítani, amint az a főtanácsnok kiemelte indítványának 35. pontjában, hogy a 883/2004 rendelet eltörölte az 1408/71 rendeletben meglévő, az egyetlen nemzeti szabályozás alkalmazásának elve alóli minden kivételt.
- 45 Ilyen körülmények között a 883/2004 rendelet 87. cikke (8) bekezdésének olyan értelmezése, amely figyelembe veszi azt a szöveggörnyezetet, amelybe e rendelkezés illeszkedik, nem szólhat az e rendelet által létrehozott, az egyetlen nemzeti szabályozás alkalmazásának elvén alapuló rendszerrel összeegyeztethetetlen, kettős biztosítási tagságot engedő rendszer fenntartása mellett.
- 46 Ami a 883/2004 rendelet 87. cikke (8) bekezdésének célját illeti, amint arra a főtanácsnok rámutat indítványának 36. pontjában, és amint az kitűnik a Európai Unióban, az Európai Gazdasági Térségben és Svájcban alkalmazandó jogszabályokról szóló gyakorlati útmutatóból, e célt akként határozták meg,

mint amely arra irányul, hogy elejét vegye a 883/2004 rendeletre való áttérés miatt az alkalmazandó joggal kapcsolatban bekövetkező számos változásnak, és „zökkenőmentes átállást” tegyen lehetővé az érintett személy számára az alkalmazandó jog tekintetében, ha eltérés mutatkozik az 1408/71 rendelet és a 883/2004 rendelet szerint alkalmazandó jog között.

- 47 Ezen átmeneti rendelkezés által az uniós jogalkotó tehát megfelelő adaptációs időszakot szándékozott biztosítani a munkavállalók számára, többek között azért, hogy lehetővé tegye, hogy a másik tagállam számukra feltehetően új szabályozásáról tudomást szerezzenek.
- 48 Márpedig a jelen ítélet 39. pontjából az következik, hogy olyan helyzetben, amikor valamely személy az 1408/71 rendelet alkalmazásának időszaka alatt egyidejűleg két tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott, a 883/2004 rendelet alkalmazása nem vezet egy másik tagállam – ekként új – jogszabályainak az alkalmazásához, csak helyzetének megváltozását eredményezi annak folytán, hogy két tagállam jogszabályai közül az egyik, amelynek hatálya alá eddig tartozott, már nem alkalmazható a tekintetében.
- 49 A fentiek fényében, és anélkül, hogy a jelen ítélet 32. pontjában említett második feltételt meg kellene vizsgálni, az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdése nem alkalmazható egy V helyzetéhez hasonló helyzetben, aki a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjában az 1408/71 rendelet 14d. cikkének b) pontja értelmében egyidejűleg két tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott.
- 50 Következésképpen 2010. május 1-jét követően egy, az alapügy helyzetéhez hasonló helyzetben lévő személynek ahhoz, hogy a 883/2004 rendelet, a jelen esetben e rendelet 13. cikkének (3) bekezdése értelmében a luxemburgi jogszabályok hatálya alá tartozzon, nem kell a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdésében előírt kérelmet benyújtania.
- 51 Az első kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 883/2004 rendelet 87. cikkének (8) bekezdését akként kell értelmezni, hogy annak a személynek, aki a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjában munkavállalói tevékenységet folytatott valamely tagállamban és önálló vállalkozói tevékenységet egy másik tagállamban, tehát egyidejűleg mindkét tagállam szociális biztonságra vonatkozó jogszabályainak hatálya alá tartozott, nem kellett kifejezett kérelmet előterjesztenie annak érdekében, hogy a 883/2004 rendelet alapján alkalmazandó jogszabályok hatálya alá tartozzon.
- 52 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

A 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 87. cikkének (8) bekezdését akként kell értelmezni, hogy annak a személynek, aki a 883/2004 rendelet alkalmazásának időpontjában munkavállalói tevékenységet folytatott valamely tagállamban és önálló vállalkozói tevékenységet egy másik tagállamban, tehát egyidejűleg mindkét tagállam szociális biztonságra vonatkozó jogszabályainak hatálya alá

tartozott, nem kellett kifejezett kérelmet előterjeszteni annak érdekében, hogy a 988/2009 rendelettel módosított 883/2004 rendelet alapján alkalmazandó jogszabályok hatálya alá tartozzon.

Aláírások